

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2016. szeptember 14.
(OR. en)

10973/16
ADD 5

Intézményközi referenciaszám:
2016/0206 (NLE)

WTO 195
SERVICES 20
FDI 16
CDN 12

JOGALKOTÁSI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy: Átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás (CETA) egyrészről Kanada, másrészről az Európai Unió és tagállamai között

A. rész**Az Európai Unióból származó terméket azonosító földrajzi árujelzők**

Árujelző	Átírás (csak tájékoztatás céljából)	Áruosztály	Származási hely (terület, régió vagy település)
České pivo		sör	Cseh Köztársaság
Žatecký Chmel		komló	Cseh Köztársaság
Hopfen aus der Hallertau		komló	Németország
Nürnberger Bratwürste**		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Németország
Nürnberger Rostbratwürste		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Németország
Schwarzwälder Schinken		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Németország
Aachener Printen		édesipari és sütőipari termékek	Németország
Nürnberger Lebkuchen		édesipari és sütőipari termékek	Németország
Lübecker Marzipan		édesipari és sütőipari termékek	Németország
Bremer Klagen		édesipari és sütőipari termékek	Németország
Hessischer Handkäse		sajtok	Németország

Árujelző	Átírás (csak tájékoztatás céljából)	Áruosztály	Származási hely (terület, régió vagy település)
Hessischer Handkäs		sajtok	Németország
Tettnanger Hopfen		komló	Németország
Spreewälder Gurken		friss és feldolgozott zöldségfélék	Németország
Danablu		sajtok	Dánia
Ελιά Καλαμάτας	Elia Kalamatas	asztali és feldolgozott olajbogyó	Görögország
Μαστίχα Χίου	Masticha Chiou	természetes gumik és gyanták - rágógumi	Görögország
Φέτα*	Feta	sajtok	Görögország
Ελαιόλαδο Καλαμάτας	Kalamata olivaolaj	olajok és állati zsiradékok	Görögország
Ελαιόλαδο Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης	Kolymvari Chanion Kritis Olivaolaj	olajok és állati zsiradékok	Görögország
Ελαιόλαδο Σητείας Λασιθίου Κρήτης	Sitia Lasithiou Kritis Olivaolaj	olajok és állati zsiradékok	Görögország
Ελαιόλαδο Λακωνία	Lakonia Olivaolaj	olajok és állati zsiradékok	Görögország
Κρόκος Κοζάνης	Krokos Kozanis	fűszerek	Görögország
Κεφαλογραβιέρα	Kefalograviera	sajtok	Görögország
Γραβιέρα Κρήτης	Graviera Kritis	sajtok	Görögország
Γραβιέρα Νάξου	Graviera Naxou	sajtok	Görögország
Μανούρι	Manouri	sajtok	Görögország
Κασέρι	Kasseri	sajtok	Görögország
Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Καστοριάς	Fassolia Gigantes Elefantes Kastorias	friss és feldolgozott zöldségfélék	Görögország

Árujelző	Átírás (csak tájékoztatás céljából)	Áruosztály	Származási hely (terület, régió vagy település)
Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Πρεσπών Φλώρινας	Fassolia Gigantes Elefantes Prespon Florinas	friss és feldolgozott zöldségfélék	Görögország
Κονσερβολιά Αμφίσσης	Konservolia Amfissis	asztali és feldolgozott olajbogyó	Görögország
Λουκούμι Γεροσκήπου	Loukoumi Geroskipou	édesipari és sütőipari termékek	Ciprus
Baena		olajok és állati zsiradékok	Spanyolország
Sierra Mágina		olajok és állati zsiradékok	Spanyolország
Aceite del Baix Ebre-Montsía		olajok és állati zsiradékok	Spanyolország
Oli del Baix Ebre-Montsía		olajok és állati zsiradékok	Spanyolország
Aceite del Bajo Aragón		olajok és állati zsiradékok	Spanyolország
Antequera		olajok és állati zsiradékok	Spanyolország
Priego de Córdoba		olajok és állati zsiradékok	Spanyolország
Sierra de Cádiz		olajok és állati zsiradékok	Spanyolország
Sierra de Segura		olajok és állati zsiradékok	Spanyolország
Sierra de Cazorla		olajok és állati zsiradékok	Spanyolország
Siurana		olajok és állati zsiradékok	Spanyolország
Aceite de Terra Alta		olajok és állati zsiradékok	Spanyolország
Oli de Terra Alta		olajok és állati zsiradékok	Spanyolország
Les Garrigues		olajok és állati zsiradékok	Spanyolország
Estepa		olajok és állati zsiradékok	Spanyolország

Árujelző	Átírás (csak tájékoztatás céljából)	Áruosztály	Származási hely (terület, régió vagy település)
Guijuelo		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Spanyolország
Jamón de Huelva		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Spanyolország
Jamón de Teruel		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Spanyolország
Salchichón de Vic		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Spanyolország
Llonganissa de Vic		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Spanyolország
Mahón-Menorca		sajtok	Spanyolország
Queso Manchego		sajtok	Spanyolország
Cítricos Valencianos		friss és feldolgozott gyümölcs- és diófélék	Spanyolország
Cítrics Valancians		friss és feldolgozott gyümölcs- és diófélék	Spanyolország
Jijona		édesipari és sütőipari termékek	Spanyolország
Turrón de Alicante		édesipari és sütőipari termékek	Spanyolország
Azafrán de la Mancha		fűszerek	Spanyolország
Comté		sajtok	Franciaország
Reblochon		sajtok	Franciaország
Reblochon de Savoie		sajtok	Franciaország

Árujelző	Átírás (csak tájékoztatás céljából)	Áruosztály	Származási hely (terület, régió vagy település)
Roquefort		sajtok	Franciaország
Camembert de Normandie		sajtok	Franciaország
Brie de Meaux		sajtok	Franciaország
Emmental de Savoie		sajtok	Franciaország
Pruneaux d'Agen		friss és feldolgozott gyümölcs- és diófélék	Franciaország
Pruneaux d'Agen mi-cuits		friss és feldolgozott gyümölcs- és diófélék	Franciaország
Huîtres de Marennes-Oléron		halászati termékek frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Franciaország
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Châlosse		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Franciaország
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Gascogne		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Franciaország
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Gers		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Franciaország
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Landes		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Franciaország
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Périgord		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Franciaország
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Quercy		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Franciaország
Jambon de Bayonne***		szárazon pácolt húsok	Franciaország
Huile d'olive de Haute-Provence		olajok és állati zsiradékok	Franciaország

Árujelző	Átírás (csak tájékoztatás céljából)	Áruosztály	Származási hely (terület, régió vagy település)
Huile essentielle de lavande de Haute-Provence		illóolajok	Franciaország
Morbier		sajtok	Franciaország
Epoisses		sajtok	Franciaország
Beaufort***		sajtok	Franciaország
Maroilles		sajtok	Franciaország
Marolles		sajtok	Franciaország
Munster *		sajtok	Franciaország
Munster Géromé		sajtok	Franciaország
Fourme d'Ambert		sajtok	Franciaország
Abondance		sajtok	Franciaország
Bleu d'Auvergne		sajtok	Franciaország
Livarot		sajtok	Franciaország
Cantal		sajtok	Franciaország
Fourme de Cantal		sajtok	Franciaország
Cantalet		sajtok	Franciaország
Petit Cantal		sajtok	Franciaország
Tomme de Savoie		sajtok	Franciaország
Pont - L'Evêque		sajtok	Franciaország
Neufchâtel		sajtok	Franciaország
Chabichou du Poitou		sajtok	Franciaország
Crottin de Chavignol		sajtok	Franciaország

Árujelző	Átírás (csak tájékoztatás céljából)	Áruosztály	Származási hely (terület, régió vagy település)
Saint-Nectaire		sajtok	Franciaország
Piment d'Espelette		fűszerek	Franciaország
Lentille verte du Puy		friss és feldolgozott zöldségfélék	Franciaország
Aceto balsamico Tradizionale di Modena		ecet	Olaszország
Aceto balsamico di Modena		ecet	Olaszország
Cotechino Modena		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Olaszország
Zampone Modena		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Olaszország
Bresaola della Valtellina		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Olaszország
Mortadella Bologna		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Olaszország
Prosciutto di Parma		szárazon pácolt húsok	Olaszország
Prosciutto di S. Daniele		szárazon pácolt húsok	Olaszország
Prosciutto Toscano		szárazon pácolt húsok	Olaszország
Prosciutto di Modena		szárazon pácolt húsok	Olaszország
Provolone Valpadana		sajtok	Olaszország
Taleggio		sajtok	Olaszország
Asiago*		sajtok	Olaszország
Fontina*		sajtok	Olaszország

Árujelző	Átírás (csak tájékoztatás céljából)	Áruosztály	Származási hely (terület, régió vagy település)
Gorgonzola*		sajtok	Olaszország
Grana Padano		sajtok	Olaszország
Mozzarella di Bufala Campana		sajtok	Olaszország
Parmigiano Reggiano		sajtok	Olaszország
Pecorino Romano		sajtok	Olaszország
Pecorino Sardo		sajtok	Olaszország
Pecorino Toscano		sajtok	Olaszország
Arancia Rossa di Sicilia		friss és feldolgozott gyümölcs- és diófélék	Olaszország
Cappero di Pantelleria		friss és feldolgozott gyümölcs- és diófélék	Olaszország
Kiwi Latina		friss és feldolgozott gyümölcs- és diófélék	Olaszország
Lenticchia di Castelluccio di Norcia		friss és feldolgozott zöldségfélék	Olaszország
Mela Alto Adige		friss és feldolgozott gyümölcs- és diófélék	Olaszország
Südtiroler Apfel		friss és feldolgozott gyümölcs- és diófélék	Olaszország
Pesca e nettarina di Romagna		friss és feldolgozott gyümölcs- és diófélék	Olaszország
Pomodoro di Pachino		friss és feldolgozott zöldségfélék	Olaszország

Árujelző	Átírás (csak tájékoztatás céljából)	Áruosztály	Származási hely (terület, régió vagy település)
Radicchio Rosso di Treviso		friss és feldolgozott zöldségfélék	Olaszország
Ricciarelli di Siena		édesipari és sütőipari termékek	Olaszország
Riso Nano Vialone Veronese		gabonafélék	Olaszország
Speck Alto Adige		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Olaszország
Südtiroli Markenspeck		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Olaszország
Südtiroli Speck		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Olaszország
Veneto Valpolicella		olajok és állati zsiradékok	Olaszország
Veneto Euganei e Berici		olajok és állati zsiradékok	Olaszország
Veneto del Grappa		olajok és állati zsiradékok	Olaszország
Culatello di Zibello		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Olaszország
Garda		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Olaszország
Lardo di Colonnata		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Olaszország
Szegedi téliszalámi		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Magyarország
Szegedi szalámi		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Magyarország

Árujelző	Átírás (csak tájékoztatás céljából)	Áruosztály	Származási hely (terület, régió vagy település)
Tiroler Speck		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Ausztria
Steirischer Kren		friss és feldolgozott zöldségfélék	Ausztria
Steirisches Kürbiskernöl		olajos magvak	Ausztria
Queijo S. Jorge		sajtok	Portugália
Azeite de Moura		olajok és állati zsiradékok	Portugália
Azeites de Trás-os-Montes		olajok és állati zsiradékok	Portugália
Azeite do Alentejo Interior		olajok és állati zsiradékok	Portugália
Azeites da Beira Interior		olajok és állati zsiradékok	Portugália
Azeites do Norte Alentejano		olajok és állati zsiradékok	Portugália
Azeites do Ribatejo		olajok és állati zsiradékok	Portugália
Pêra Rocha do Oeste		friss és feldolgozott gyümölcs- és diófélék	Portugália
Ameixa d'Elvas		friss és feldolgozott gyümölcs- és diófélék	Portugália
Ananás dos Açores / S. Miguel		friss és feldolgozott gyümölcs- és diófélék	Portugália
Chouriça de carne de Vinhais		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Portugália
Linguiça de Vinhais		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Portugália

Árujelző	Átírás (csak tájékoztatás céljából)	Áruosztály	Származási hely (terület, régió vagy település)
Chouriço de Portalegre		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Portugália
Presunto de Barrancos		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Portugália
Queijo Serra da Estrela		sajtok	Portugália
Queijos da Beira Baixa		sajtok	Portugália
Queijo de Castelo Branco		sajtok	Portugália
Queijo Amarelo da Beira Baixa		sajtok	Portugália
Queijo Picante da Beira Baixa		sajtok	Portugália
Salpicão de Vinhais		húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Portugália
Gouda Holland		sajtok	Hollandia
Edam Holland		sajtok	Hollandia
Kalix Ljöjrom		halászati termékek frissen, fagyasztva vagy feldolgozva	Svédország
Magiun de prune Topoloveni		friss és feldolgozott gyümölcs- és diófélék	Románia

B. rész

Kanadából származó terméket azonosító földrajzi árujelzők

Árujelző	Átírás (csak tájékoztatás céljából)	Áruosztály	Származási hely (terület, régió vagy település)

**A 20.21. CIKK (11) BEKEZDÉSÉBEN ÉS A 20.21. CIKK (12) BEKEZDÉSÉBEN
EMLÍTETT KIFEJEZÉSEK**

A. rész

Valencia Orange
Orange Valencia
Comunidad Valenciana
Black Forest Ham
Jambon Forêt Noire
*Tiroler Bacon*²⁹
*Bacon Tiroler*²⁹
Parmesan
St. George Cheese
Fromage St-George[s]

B. rész

Az élelmiszeripari termékekkel kapcsolatosan megyére utalásként használt „comté” kifejezés (például „Comté du Prince-Edouard” „Prince Edward megye”; „Comté de Prescott-Russell”; „Prescott-Russell megye”).

A „Beaufort range” nevű, a Vancouver-szigeten, Brit Columbiában található földrajzi hely közelében előállított sajtermékekkel kapcsolatosan használt „Beaufort” kifejezés.

²⁹ Különböző angol és francia nyelvű írásmódok használata megengedett, ideértve a „Tyrol”, „Tiroler”, „Tyroler” és „Tirolien” használatát is.

ÁRUOSZTÁLYOK

1. **húsok frissen, fagyasztva vagy feldolgozva:** a harmonizált rendszer 2. árucsoportjába és 16.01 vagy 16.02 vámtarifaszáma alá tartozó termékek.
2. **szárazon pácolt húsok:** a harmonizált rendszer 2. árucsoportjába és 16.01 vagy 16.02 vámtarifaszáma alá tartozó szárazon pácolt hústermékek.
3. **komló:** a harmonizált rendszer 12.10 vámtarifaszáma alá tartozó termékek;
4. **halászati termékek frissen, fagyasztva vagy feldolgozva:** a harmonizált rendszer 3. árucsoportjába és 16.03, 16.04 vagy 16.05 vámtarifaszáma alá tartozó termékek;
5. **vaj:** a harmonizált rendszer 04.05 vámtarifaszáma alá tartozó termékek;
6. **sajtok:** a harmonizált rendszer 04.06 vámtarifaszáma alá tartozó termékek;
7. **friss és feldolgozott zöldségfélék:** a harmonizált rendszer 7. árucsoportjába tartozó termékek, valamint a harmonizált rendszer 20. árucsoportjába tartozó, zöldségféléket tartalmazó termékek;

8. **friss és feldolgozott gyümölcs- és diófélék:** a harmonizált rendszer 8. árucsoportjába tartozó termékek, valamint a harmonizált rendszer 20. árucsoportjába tartozó, gyümölcs- vagy dióféléket tartalmazó termékek;
9. **fűszerek:** a harmonizált rendszer 9. árucsoportjába tartozó termékek;
10. **gabonafélék:** a harmonizált rendszer 10. árucsoportjába tartozó termékek;
11. **malomipari termékek:** a harmonizált rendszer 11. árucsoportjába tartozó termékek;
12. **olajos magvak:** a harmonizált rendszer 12. árucsoportjába tartozó termékek;
13. **növényi kivonatokból készített italok:** a harmonizált rendszer 13.02 vámtarifaszáma alá tartozó termékek;
14. **olajok és állati zsiradékok:** a harmonizált rendszer 15. árucsoportjába tartozó termékek;
15. **édesipari és sütőipari termékek:** a harmonizált rendszer 17.04, 18.06, 19.04 vagy 19.05 vámtarifaszáma alá tartozó termékek;
16. **tésztafélék:** a harmonizált rendszer 19.02 vámtarifaszáma alá tartozó termékek;

17. **asztali és feldolgozott olajbogyó:** a harmonizált rendszer 20.01 vagy 20.05 vámtarifaszáma alá tartozó termékek;
18. **mustárpép:** a harmonizált rendszer 2103.30 vámtarifa-alszáma alá tartozó termékek;
19. **sör:** a harmonizált rendszer 22.03 vámtarifaszáma alá tartozó termékek;
20. **ecet:** a harmonizált rendszer 22.09 vámtarifaszáma alá tartozó termékek;
21. **illóolajok:** a harmonizált rendszer 33.01 vámtarifaszáma alá tartozó termékek;
22. **természetes gumik és gyanták - rágógumi:** a harmonizált rendszer 17.04 vámtarifaszáma alá tartozó termékek.

ELJÁRÁSI SZABÁLYZAT A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI ELJÁRÁSHOZ

Fogalommeghatározások és általános rendelkezések

1. E fejezet alkalmazásában és e szabályzat alapján:

tanácsadó: olyan természetes személy, aki valamely Fél felkérésére tanácsot ad, vagy ezt a Felet a választottbírósi eljárással kapcsolatban segíti;

választottbírói testület: a 29.7. cikk szerint létrehozott testület;

választottbíró: a 29.7. cikk szerint létrehozott választottbírói testület tagja;

asszisztens: az a természetes személy, aki valamely választottbíró megbízásának megfelelően kutatást folytat vagy segítséget nyújt az adott választottbíró részére;

nap: eltérő rendelkezés hiányában naptári nap;

hivatalos munkaszüneti nap: minden szombat és vasárnap, továbbá bármely más olyan nap, amelyet a Felek egyike e szabályzat alkalmazásában munkaszüneti napként jelöl meg;

Fél képviselője: a Felek valamelyikének kormányzati szerve, ügynöksége vagy egyéb állami szervezeti egysége által kinevezett alkalmazott vagy más természetes személy, aki a Felet e megállapodás szerinti vitarendezés céljából képviseli;

megkeresett Fél: az a Fél, amely állítólagosan megsértette a 29.2. cikkben szereplő rendelkezéseket; és

megkereső Fél: az a Fél, aki a 29.6. cikk alapján a választottbírói testület létrehozását kérelmezi;

2. Eltérő megállapodás hiányában a megkeresett Fél gondoskodik a választottbírószági eljárás logisztikai lebonyolításáról, különösen a tárgyalások megszervezéséről. A Felek azonban egyenlő mértékben viselik a választottbírószági eljárás lebonyolításából eredő kiadásokat, valamint a választottbírák és asszisztenseik díjazását, továbbá ezek utazási, szállás- és általános kiadásait.

Értesítések

3. Eltérő megállapodás hiányában a Felek és a választottbírói testület e-mailben továbbítanak minden kérelmet, értesítést, írásbeli beadványt vagy egyéb dokumentumot, emellett pedig másolatban ugyanazon a napon telefaxon, ajánlott levélben, futárral, tértivevénnyel vagy egyéb olyan távközlési eszközzel is továbbítják azokat, amely rögzíti az elküldés tényét. Az ellenkező bizonyításáig az e-mail üzenetek elküldésük napján kézbesítettnek tekintendők.
4. Írásbeli közlés esetén az egyes Felek a közlés egy-egy elektronikus példányát biztosítják a másik Fél és minden egyes választottbíró számára.
5. A választottbírószági eljárásához kapcsolódó bármilyen kérelemben, értesítésben, írásbeli beadványban vagy egyéb dokumentumban szereplő, elírásból származó csekély hibák egy új, a módosításokat egyértelműen feltüntető dokumentummal kijavíthatók.

6. Amennyiben valamely dokumentum kézbesítési határidejének utolsó napja Kanada vagy az Európai Unió valamely hivatalos munkaszüneti napjára vagy pihenőnapra esik, a dokumentum a következő munkanapon is kézbesíthető. Semmilyen dokumentum, értesítés vagy kérelem nem tekinthető munkaszüneti napon kézbesítettnek.
7. A vitatott rendelkezéstől függően az átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás vegyes bizottságának e fejezettel összhangban címzett minden kérelmet és értesítést másolatban el kell küldeni a többi illetékes intézménynek is.

A választottbíróági eljárás megindítása

8. A felek eltérő megállapodása hiányában a felek a testület létrehozását követő hét munkanapon belül találkoznak a választottbírói testülettel, hogy döntsenek a felek vagy a választottbírói testület által szükségesnek ítélt kérdésekben, beleértve a választottbíráknak fizetendő díjazást és egyéb költségeket is, amelyek a WTO normái szerint alakulnak. Egy-egy választottbíró asszisztensének díjazása nem lépheti túl az adott választottbíró teljes díjazásának 50 %-át. A választottbírák és a Felek képviselői ezen az ülésen telefonon vagy videokonferencián keresztül is részt vehetnek.
9. (a) Amennyiben a Felek a testület létrehozását követő öt munkanapon belül eltérően nem állapodnak meg, a választottbírói testület hatásköre a következő:
„a megállapodás vonatkozó rendelkezéseinek figyelembevételével megvizsgálja a választottbírói testület létrehozására irányuló kérelemben említett ügyet, határozatot hoz a kérdéses intézkedésnek a 29.2 cikkben említett rendelkezésekkel való összeegyeztethetőségéről, és határozatot hoz a 29.10, 29.17 és 29.18 cikkel összhangban.”

- (b) A Felek megállapodásukat követően három munkanapon belül értesítik a választottbíróági testületet a kölcsönösen elfogadott hatásköréről.
- (c) A választottbírói testület határozatot hozhat saját joghatósága tárgyában.

Az eljárást megindító beadványok

- 10. A megkereső Fél legkésőbb a választottbírói testület létrehozását követő 10 napon belül benyújtja az eljárást megindító írásbeli beadványát. A megkeresett Fél legkésőbb az eljárást megindító írásbeli beadvány kézhezvételét követő 21 napon belül írásban előterjeszti válaszirátát.

A választottbírói testületek működése

- 11. A választottbírói testület összes ülését a választottbírói testület elnöke vezeti. A választottbírói testület felhatalmazhatja az elnököt arra, hogy igazgatási és eljárási döntéseket hozzon.
- 12. A tárgyalásra személyes megjelenés formájában kerül sor. E fejezet eltérő rendelkezésének hiányában és a (30) bekezdésben foglaltakat nem érintve, a választottbírói testület egyéb tevékenységét bármilyen eszköz felhasználásával folytathatja, többek között telefonon, telefaxon vagy számítógépes kapcsolaton keresztül.
- 13. A választottbírói testület tanácskozásában kizárólag választottbírák vehetnek részt, a választottbírói testület azonban tanácskozásain engedélyezheti asszisztensei jelenlétét.

14. A határozatok megszövegezése a választottbírói testület kizárólagos felelőssége, és nem delegálható.
15. A választottbírói testület a 29.9 és 29.10 cikk szerinti megállapításait, döntéseit és ajánlásait konszenzussal hozza, ha azonban konszenzusra nincs lehetőség, akkor tagjainak többsége határozhat.
16. A választottbírák nem hozhatnak nyilvánosságra különvéleményeket a nem egyhangúan eldöntött kérdésekről.
17. A Huszonkilencedik fejezet (Vitarendezés) rendelkezéseiben nem szabályozott eljárási kérdés felmerülése esetén a választottbírói testület a Felekkel folytatott konzultációt követően az említett rendelkezésekkel összeegyeztethető, megfelelő eljárást fogadhat el, amely egyenlő elbánást biztosít a Felek részére.
18. Amennyiben a választottbírói testület megítélése szerint az eljárásban alkalmazandó valamely határidő módosítására, illetve bármely más, az eljárás méltányosságát vagy hatékonyságát szolgáló eljárási vagy adminisztratív kiigazításra van szükség, írásban értesíti a feleket a módosítás vagy kiigazítás okairól és a szükséges határidőről vagy kiigazításról. A választottbírói testület az ilyen módosítást vagy kiigazítást a Felekkel folytatott konzultációt követően fogadhatja el.
19. Az e fejezetben és e mellékletben említett valamennyi határidő a Felek kölcsönös egyetértésével módosítható. A Felek egyikének kérésére a választottbírói testület módosíthatja az eljárásban irányadó határidőket.

20. A választottbírói testület szünetelteti eljárását:

- (a) a megkereső Fél kérelmére a kérelemben meghatározott időtartamra, ami nem haladhatja meg a 12 egymást követő hónapot, és a megkereső Fél kérelmére folytatja az eljárást; vagy
- (b) miután időközi jelentést adott ki, vagy a 29.14 cikk szerinti egyenértékűséggel kapcsolatos véleménykülönbség esetén, illetve a 29.15 cikk szerinti eljárás esetében, kizárólag mindkét Fél kérelmére, a kérelemben meghatározott időtartamra, és bármelyik Fél kérelmére folytatja az eljárást;

Amennyiben a szüneteltetésre irányuló kérelemben megállapított időtartam lejártakor a választottbírói testület eljárásának folytatását nem kérték, az eljárás megszűnik. A választottbírói testület eljárásának megszűnése nem érinti a Felek jogait a huszonkilencedik fejezet (Vitarendezés) szerinti, ugyanezen ügyben folyó más eljárás vonatkozásában.

Helyettesítés

- 21. Amennyiben egy választottbíró az eljárásban akadályoztatás miatt nem tud részt venni, lemond vagy helyettesíteni kell, a 29.7 cikk (3) bekezdésével összhangban új választottbíróat kell választani a helyére.
- 22. Ha valamelyik Fél úgy ítéli meg, hogy egy választottbíró nem felel meg a 29.B. mellékletében (Magatartási kódex) foglalt magatartási kódex követelményeinek, és ennek következtében le kell váltani, e Félnek az attól a naptól számított 15 napon belül értesítenie kell a másik Felet, hogy tudomására jutottak a magatartási kódexnek a választottbíró általi megsértését alátámasztó körülmények.

23. Ha a Felek valamelyike úgy ítéli meg, hogy valamely, nem az elnöki tisztséget betöltő választottbíró nem a magatartási kódex követelményei szerint jár el, akkor a felek konzultálnak, és amennyiben sikerül megállapodniuk, a kérdéses választottbíró helyébe a 29.7 cikk (3) bekezdésében leírt eljárásnak megfelelően új választottbíróat választanak a helyére.

Ha a Felek a választottbíró leváltásának szükségességében nem tudnak megállapodni, akkor a Felek bármelyike kérheti az ügynek a választottbírói testület elnöke elé való terjesztését, akinek a döntése végleges.

Ha az elnök megállapítja egy választottbíróról, hogy nem a magatartási kódex követelményei szerint jár el, az elnök sorshúzással új választottbíróat választ a megállapodás 29.8 cikkének (1) bekezdésében említett jegyzékben szereplő személyek csoportjából, amelynek az eredeti választottbíró is tagja volt. Ha az eredeti választottbíróat a Felek a 29.7 cikk szerint választották ki, a helyébe lépő választottbíróat sorshúzással választják ki azon személyek csoportjából, akiket a panaszos Fél és a megkeresett Fél a 29.8 cikk (1) bekezdése szerint javasolt. Az új választottbíróat a kérelemnek a választottbírói testület elnökéhez való benyújtását követő öt munkanapon belül választják ki.

24. Ha a felek valamelyike úgy ítéli meg, hogy a választottbírói testület elnöke nem a magatartási kódex követelményei szerint jár el, akkor a felek konzultálnak, és amennyiben sikerül megállapodniuk, az elnököt menesztik, a helyébe pedig a megállapodás 29.7 cikkének (3) bekezdésében leírt eljárásnak megfelelően új elnököt választanak.

Ha a Felek az elnök leváltásának szükségességében nem tudnak megállapodni, akkor bármelyikük kérheti, hogy az ügyet terjesszék a fennmaradó két választottbíró elé. A választottbírák által az elnök leváltásának szükségességéről hozott döntés végleges.

Ha a választottbírák úgy döntenek, hogy az elnök nem a magatartási kódex követelményei szerint jár el, sorshúzással új elnököt választanak, a 29.8 cikk (1) bekezdésében említett, a fennmaradó személyek nevét tartalmazó jegyzékről. Az új elnököt az e bekezdésben említett kérelem benyújtását követő öt munkanapon belül választják ki.

Ha a választottbírák 10 napon belül nem jutnak döntésre az eléjük terjesztett ügyben, a 29.7 cikkben meghatározott eljárást kell alkalmazni.

25. A (21)–(24) bekezdésben leírt eljárások végrehajtásának időtartamára a választottbíróági eljárást fel kell függeszteni.

Tárgyalás

26. Az elnök – a Felekkel és a többi választottbíróval egyeztetve – kitűzi a tárgyalás napját és időpontját, és azt írásban megerősíti a Felek részére. Ezt az információt az eljárás logisztikai lebonyolításáért felelős Fél nyilvánosan közzéteszi, figyelemmel a (39) bekezdésre.
27. A Felek eltérő megállapodása hiányában a tárgyalást Brüsszelben tartják, ha Kanada a megkereső fél, és Ottawában, ha az Európai Unió a megkereső fél.
28. Általános szabályként csak egy tárgyalást kell tartani. A választottbírói testület saját kezdeményezésére vagy a Felek egyikének kérésére egy további tárgyalást tarthat, amennyiben a vita kivételesen összetett problémákat érint. A 29.14 és 29.15 cikk szerinti eljárások esetén nem tartanak további tárgyalást, kivéve a megfelelőségre és az egyenértékűségre vonatkozó egyet nem értés esetén.

29. A választottbírák mindegyikének végig jelen kell lennie a tárgyaláson.
30. A következő személyek jelen lehetnek a tárgyaláson, függetlenül attól, hogy az eljárás nyilvános-e:
- (a) a Felek képviselői;
 - (b) a Felek tanácsadói;
 - (c) adminisztratív személyzet, tolmácsok, fordítók és bírósági jelentéstevők; és
 - (d) a választottbírák asszisztensei.

A választottbírói testület előtti felszólalás joga kizárólag a Felek képviselőit és tanácsadóit illeti meg.

31. A tárgyalás napja előtt legkésőbb öt munkanappal mindkét Fél benyújtja a választottbírói testülethez, valamint a másik Félhez azon természetes személyek névsorát, akik a tárgyaláson az említett Fél nevében szóban fogják kifejezni álláspontjukat, illetve felszólalnak, valamint azokat, akik egyéb képviselőként vagy tanácsadóként a tárgyaláson jelen lesznek.
32. A választottbírói testület a tárgyalást a következő módon folytatja le, biztosítva, hogy a megkereső Fél és a megkeresett Fél egyenlő időt kapjon:

Érvek kifejtése

- (a) a megkereső Fél érvei
- (b) a megkeresett Fél érvei

Ellenérvek kifejtése

- (a) a megkereső Fél válasza
- (b) a megkeresett Fél viszonzválasza

- 33. A választottbírói testület a tárgyalás során bármikor kérdéseket intézhet bármelyik félhez.
- 34. A választottbírói testület, miután megkapta a Felek észrevételeit, kiadja a Felek részére minden egyes tárgyalás végleges jegyzőkönyvét.
- 35. A tárgyalást követő 10 munkanapon belül bármely Fél kiegészítő írásbeli beadványt nyújthat be a másik Félnek és a választottbírói testületnek bármilyen olyan kérdéssel kapcsolatban, amely a tárgyalás során felmerült.

Írásbeli kérdések

- 36. A választottbírói testület az eljárás során írásban bármikor kérdést intézhet a Felek egyikéhez vagy mindkettőjükhöz. A választottbírói testület által feltett valamennyi kérdésről mindkét Fél másolatot kap.
- 37. A felek mindegyike köteles a választottbírói testület által feltett kérdésekre adott írásbeli válaszait másolatban megküldeni a másik félnek. Mindkét fél számára biztosítani kell a lehetőséget, hogy a másik fél válaszána kézbesítésétől számított öt munkanapon belül írásbeli észrevételeket tehesse azzal kapcsolatban.

Átláthatóság és az információk bizalmas kezelése

38. A (39) bekezdésre is figyelemmel, a Felek mindegyike nyilvánosan elérhetővé teszi beadványait, és a választottbírói testület tárgyalásai nyilvánosak, kivéve, ha a Felek másként döntenek.
39. A választottbírói testület zárt tárgyalást tart, ha a Felek egyikének beadványai és az érvelések bizalmas üzleti információt tartalmaznak. A Felek fenntartják a választottbírói testület előtt zárt tárgyalás formájában lefolytatott tárgyalások titkosságát. Mindkét Fél és tanácsadói bizalmasan kezelik azokat az információkat, amelyeket a másik Fél a választottbírói testület elé terjesztett, és bizalmas információként jelölt meg. Ha valamelyik Fél választottbírói testület elé terjesztett beadványa bizalmas információkat tartalmaz, ez a Fél köteles tizenöt napon belül rendelkezésre bocsátani a beadvány bizalmas információkat nem tartalmazó, nyilvánosságra hozható változatát.

Ex parte kapcsolatfelvétel

40. A választottbírói testület nem ülésezhet, illetve nem léphet kapcsolatba egyik Féllel sem a másik Fél távollétében.
41. Egyik választottbíró sem vitathatja meg az eljárás tárgyának valamely részletét valamelyik Féllel vagy a Felekkel a többi választottbíró távollétében.

42. A választottbírói testület a vitában álló Felek valamelyikének felkérésére vagy saját kezdeményezésére az általa megfelelőnek ítélt bármely személytől vagy testülettől információkat vagy technikai tanácsot kérhet, a Felek megállapodása szerinti feltételek szerint. Az ily módon kapott információkat ismertetik a Felek mindegyikével, és észrevételezés céljából eljuttatják hozzájuk.

Amicus curiae beadványok

43. A Felek valamelyikének területén letelepedett nem-kormányzati személyek *amicus curiae* beadványokat nyújthatnak be a választottbírói testületnek az alábbi bekezdésekkel összhangban:
44. Amennyiben a felek a választottbírói testület létrehozásától számított öt napon belül másként nem állapodnak meg, a választottbírói testület részére, önálló kezdeményezésre, kívülállók is adhatnak be beadványokat, amennyiben azt a választottbírói tanács megalakítását követő 10 napon belül teszik, és az adott beadvány hossza valamennyi mellékletével együtt sem haladja meg a 15 gépelt oldalt, valamint közvetlenül kapcsolódik a választottbírói testület által tárgyalt kérdéshez.
45. A beadvány tartalmazza az azt benyújtó természetes vagy jogi személy leírását, amelyben szerepel a személy tevékenységének jellege, finanszírozásának forrása, és amely meghatározza a személy választottbírói eljáráshoz fűződő érdekének jellegét. A beadványt a Felek által az e melléklet (48) és (49) bekezdése szerint választott nyelveken kell benyújtani.

46. A választottbírói testület határozatában felsorolja a hozzá beérkezett összes olyan beadványt, amely megfelel ezen szabályzatnak. A választottbírói testület határozatában nem köteles kitérni az ezekben a beadványokban szereplő érvekre. A választottbírói testület az általa megkapott beadványokat észrevételezés céljából kiadja a Felek részére.

Sürgősségi eljárás

47. A 29.11 cikkben említett sürgősség fennállása esetén a Felekkel folytatott konzultációt követően a választottbírói testület az e szabályzatban említett határidőket szükség szerint kiigazítja, és erről a Feleket értesíti.

Az eljárás munkanyelve, fordítás és tolmácsolás

48. A 29.7 cikk (2) bekezdésében említett konzultációk folyamán, legkésőbb a (8) bekezdésben említett ülésig, a Felek megkísérelnek megállapodni a választottbírói testület előtti eljárás közös munkanyelvében.
49. Ha a Felek nem jutnak megállapodásra a közös munkanyelvet illetően, gondoskodnak írásbeli beadványaiknak a másik Fél által megjelölt nyelvre történő lefordításáról, továbbá viselik e fordítás költségeit. A megkeresett Fél gondoskodik a szóbeli előterjesztéseknek a Felek által választott nyelvekre történő tolmácsolásáról.
50. A választottbírói testület határozatait a Felek által választott nyelven vagy nyelveken bocsátja ki.
51. Azokat a költségeket, amelyek a választottbírói testület határozatának a Felek által választott nyelvre vagy nyelvekre történő fordításával járnak, a Felek egyenlő arányban viselik.

52. Bármelyik Fél tehet észrevételeket az e szabállyal összhangban készült dokumentumok fordított változatának pontosságával kapcsolatban.

Határidő-számítás

53. Eltérő rendelkezés hiányában az e fejezetben és e mellékletben meghatározott valamennyi határidőt – köztük a választottbírói testületek határozatainak közlésére meghatározott határidőket is – naptári napban kell számolni, az azon intézkedés vagy tény napját követő naptól kezdve, amelyre vonatkoznak.
54. Amennyiben a (6) bekezdés alkalmazása folytán valamelyik Félhez egy dokumentum más napon érkezik meg, mint a másik Félhez, az e dokumentum kézhezvételétől számított minden határidő a kérdéses dokumentum utolsó kézhezvételének napjától számítandó.

Egyéb eljárások

55. Az e szabályzatban megállapított határidőket ki kell igazítani a 29.14 és a 29.15 cikk szerinti eljárásokban a választottbírói testület határozatának meghozatalára vonatkozó különleges határidőknek megfelelően.
56. Amennyiben az eredeti választottbírói testület vagy annak bizonyos választottbírái nem képesek összeülni a 29.14 és a 29.15 cikk szerinti eljárások céljából, a 29.7 cikk szerinti eljárást kell alkalmazni. A határozat közlésének határideje 20 nappal meghosszabbodik.

A VÁLASZTOTTBÍRÁK ÉS A KÖZVETÍTŐK MAGATARTÁSI KÓDEXE

Fogalommeghatározások

1. E fejezet alkalmazásában és e magatartási kódex alapján:

választottbíró: a 29.7 cikk szerint létrehozott választottbírói testület tagja;

asszisztens: az a természetes személy, aki valamely választottbíró megbízásának megfelelően kutatást folytat vagy segítséget nyújt az adott választottbíró részére;

jelölt: olyan személy, akinek neve a 29.8 cikkben említett választottbírói névjegyzéken szerepel, és akinek a 29.7 cikk szerinti, választottbírónak történő megválasztása megfontolás tárgyát képezi;

közvetítő: a 29.5 cikk szerint közvetítést folytató természetes személy;

eljárás: eltérő meghatározás hiányában a választottbíróválasztási eljárás;

személyzet: a választottbírák tekintetében azok a természetes személyek, akik az asszisztenseken kívül egy adott választottbíró irányítása és ellenőrzése alá tartoznak;

A jelöltek és a választottbírák felelőssége

2. Valamennyi jelölt és választottbíró elkerül minden etikátlan viselkedést és az etikátlan viselkedés látszatát, független és pártatlan, elkerüli a közvetlen és közvetett összeférhetetlenséget, és példamutató magatartást tanúsít annak érdekében, hogy a vitarendezési mechanizmus integritása és pártatlansága ne sérüljön. A korábbi választottbírák kötelesek eleget tenni a (16)–(19) bekezdésben meghatározott kötelezettségeknek.

Az érdekek, kapcsolatok és egyéb kérdések felfedésére vonatkozó kötelezettség

3. Az e fejezet szerinti választottbíróvá történő megválasztásának megerősítése előtt minden egyes jelölt köteles felfedni minden érdeket, kapcsolatot vagy egyéb kérdést, amely befolyásolhatja függetlenségét vagy pártatlanságát, vagy amely ésszerű indokok alapján etikátlan viselkedés vagy elfogultság látszatát keltheti az eljárásban. E célból a jelöltek kötelesek minden ésszerű erőfeszítést megtenni annak érdekében, hogy bármely ilyen érdeket, kapcsolatot és kérdést megismerjenek.
4. A fentiek általános érvényét nem érintve, a jelöltek kötelesek felfedni a következő érdekeket, kapcsolatokat és ügyeket:

(1) a jelölt bármely pénzügyi érdeke:

- (a) az eljárás vagy annak eredménye tekintetében, és
- (b) olyan kérdésre vonatkozó közigazgatási eljárás, belföldi bírósági eljárás vagy más választottbíróvá, illetve bizottsági eljárás tekintetében, amely eldönthető abban az eljárásban, amely céljából a jelölt megfontolás tárgyát képezi;

- (2) a jelölt munkáltatójának, üzleti partnerének, üzlettársának vagy családtagjának bármely pénzügyi érdeke:
- (a) az eljárás vagy annak eredménye tekintetében, és
 - (b) olyan kérdésre vonatkozó közigazgatási eljárás, belföldi bírósági eljárás vagy más választottbírósági, illetve bizottsági eljárás tekintetében, amely eldönthető abban az eljárásban, amely céljából a jelölt megfontolás tárgyát képezi;
- (3) bármely múltbeli vagy fennálló pénzügyi, üzleti, szakmai, családi vagy társadalmi kapcsolat az eljárás érdekelt feleivel vagy ezek ügyvédekkel, vagy a jelölt munkáltatóját, üzleti partnerét, üzlettársát vagy családtagját érintő ilyen kapcsolat; és
- (4) közérdekű fellépés, illetve jogi vagy más képviselő az eljárásban felmerülő vitás kérdés vagy azonos ügyre vonatkozó eljárás tekintetében.
5. A jelölt vagy választottbíró az e magatartási kódex tényleges vagy lehetséges megsértésével kapcsolatos információt köteles az átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás vegyes bizottsága számára bejelenteni a Felek által történő megfontolás végett.
6. A választottbírák megválasztásukat követően is megtesznek minden ésszerűen elvárható erőfeszítést azért, hogy tudatában legyenek a (3) bekezdésben említett érdekeknek, kapcsolatoknak vagy ügyeknek, és azokat felfedjék. Az ezek felfedésére vonatkozó kötelezettség folyamatosan fennáll, és kötelezi a választottbírákat arra, hogy az eljárás valamennyi szakaszában felfedjenek minden ilyen érdeket, kapcsolatot vagy kérdést. A választottbírák az ilyen érdekekről, kapcsolatokról vagy kérdésekről oly módon adnak tájékoztatást, hogy azokat a Felek által történő megfontolás végett haladéktalanul írásban közlik az átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás vegyes bizottságával.

A választottbírák kötelezettségei

7. Megválasztásukat követően a választottbírák kötelesek rendelkezésre állni és feladatukat alaposan és gyorsan, tisztességgel és gondossággal ellátni az eljárás egésze folyamán.
8. A választottbírák csak az eljárás folyamán felmerült, a határozat meghozatalához szükséges kérdéseket vizsgálják, és e feladatot harmadik személyekre nem ruházzák át.
9. A választottbírák kötelesek megtenni minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy asszisztenseik és személyzetük ismerje és betartsa a (2)–(6) és a (17)–(19) bekezdés rendelkezéseit.
10. A választottbírák nem léphetnek az eljárást érintő *ex parte* kapcsolatokba.

A választottbírák függetlensége és pártatlansága

11. A választottbírák elkerülik az elfogultság látszatát, és nem befolyásolja őket önérdek, külső nyomás, politikai megfontolás, társadalmi felháborodás, valamely Félhez való lojalitás vagy a kritikától való félelem.
12. A választottbírák sem közvetlenül, sem közvetve nem vállalnak olyan kötelezettséget vagy fogadnak el olyan előnyt, amely bármilyen módon hatással lehet kötelezettségeiknek megfelelő ellátására, vagy ilyen hatás látszatát keltheti.

13. A választottbírák nem használhatják fel a választottbírói testületben betöltött pozícióikat semmilyen személyes vagy magánérdek előmozdítására, és elkerülik mindazokat a cselekményeket, amelyek olyan látszatot kelthetnek, miszerint mások különleges helyzetükből adódóan képesek befolyásolni őket.
14. A választottbírák nem hagyják, hogy pénzügyi, üzleti, szakmai, családi vagy társadalmi kapcsolatok vagy kötelezettségek befolyásolják magatartásukat vagy ítéletüket.
15. A választottbírák elkerülik minden olyan kapcsolat létesítését vagy pénzügyi érdekelttség megszerzését, amely hatással lehet pártatlanságukra, vagy amely ésszerű megfontolások alapján etikátlan viselkedés vagy elfogultság látszatát keltheti.

A korábbi választottbírák kötelezettségei

16. Valamennyi korábbi választottbíró elkerül minden olyan cselekményt, amely azt a látszatot keltheti, hogy kötelezettségeinek ellátása során elfogult volt, vagy a választottbírói testület döntéséből, illetve határozatából előnye származott.

Bizalmas információkezelés

17. Egyetlen választottbíró vagy korábbi választottbíró sem fedhet fel vagy használhat fel soha semmilyen, az eljárással kapcsolatos, vagy eljárás során szerzett nem nyilvános információt, kivéve, ha az az érintett eljárás céljaiból történik, és semmilyen esetben sem fedhet fel vagy használhat fel ilyen információt arra, hogy saját maga előnyhöz jusson vagy másokat előnyhöz juttasson, vagy mások érdekeit hátrányosan befolyásolja.

18. A választottbírák nem fedhetik fel a választottbírói testület határozatát vagy annak bármely részét az e fejezetnek megfelelő közzétételt megelőzően a .
19. A választottbírák és a korábbi választottbírák soha nem fedhetik fel a választottbírói testületek tanácskozásain elhangzott információkat vagy bármely választottbíró véleményét.

Költségek

20. Minden egyes választottbíró nyilvántartást vezet és zárókimutatást készít az eljárásra fordított időről és költségeiről, valamint asszisztensének ráfordított idejéről és költségeiről.

Közvetítők

21. Ez a magatartási kódex megfelelően alkalmazandó a közvetítőkre is.

ELJÁRÁSI SZABÁLYZAT A KÖZVETÍTŐI ELJÁRÁSHOZ

1. cikk

Cél

A 29.5. cikk alapján e melléklet célja annak megkönnyítése, hogy közvetítő segítségével lefolytatott átfogó és gyors eljárás révén kölcsönösen elfogadott megoldást sikerüljön találni.

A. SZAKASZ

Közvetítői eljárás

2. cikk

Az eljárás megindítása

1. Bármely Fél bármikor kérelmezheti, hogy a Felek közvetítői eljárást indítsanak. Az ilyen kérelmet írásban kell közölni a másik Féllel. A kérelemnek kellően részletesnek kell lennie ahhoz, hogy világosan bemutassa a megkereső Fél számára problémát okozó pontokat, és:
 - (a) meg kell határoznia az eljárás tárgyát képező konkrét intézkedést;

- (b) meg kell neveznie azokat a feltételezett hátrányos hatásokat, amelyeket az intézkedés a megkereső Fél szerint a Felek közötti kereskedelemre vagy beruházásokra jelenleg, illetve a jövőben gyakorol; és
 - (c) ki kell fejtenie, hogy a megkereső Fél szerint az említett hatások hogyan állnak összefüggésben az intézkedéssel.
2. A Felek csak kölcsönös egyetértéssel indíthatják meg a közvetítői eljárást. Ha az egyik Fél az (1) bekezdés szerint közvetítést kérelmez, a másik Fél jóhiszeműen mérlegeli a kérést, és a kézhezvételétől számított tíz napon belül írásbeli választ ad.

3. cikk

A közvetítő kiválasztása

1. Közvetítői eljárás indításakor a Felek megállapodnak a közvetítő személyében, lehetőség szerint legkésőbb a közvetítői eljárásra vonatkozó kérelemre adott válasz kézhezvételétől számított 15 napon belül.
2. A Felek eltérő megállapodása hiányában a közvetítő nem lehet egyik Fél állampolgára sem.
3. A közvetítő pártatlan és átlátható módon segíti a Feleket abban, hogy tisztázzák az intézkedést és annak lehetséges kereskedelmi hatásait, valamint kölcsönösen elfogadott megoldásra jussanak. A 29.B melléklet (21) bekezdése alapján a választottbírák és a közvetítők magatartási kódexe vonatkozik a közvetítőkre is. A 29.A mellékletben a választottbírószági eljáráshoz leírt eljárási szabályzat (3)–(7) és (48)–(54) bekezdése szintén megfelelően alkalmazandó.

Eljárási szabályzat a közvetítői eljáráshoz

1. A közvetítő kinevezését követő tíz napon belül a közvetítői eljárást kezdeményező Fél írásban benyújtja a közvetítőnek és a másik Félnek a probléma részletes leírását, különös tekintettel a kérdéses intézkedés működésére és kereskedelmi hatásaira. A beadvány kézbesítését követő 20 napon belül a másik Fél írásban észrevételeket tehet a probléma leírásával kapcsolatban. Mindkét Fél minden olyan információt megadhat a leírásban vagy észrevételeiben, amelyet lényegesnek vél.
2. Az érintett intézkedés és annak lehetséges kereskedelmi hatásai tisztázására a legmegfelelőbb módot a közvetítő határozhatja meg. A közvetítő különösen megbeszéléseket szervezhet a Felek között, közösen vagy külön-külön konzultálhat a Felekkel, megfelelő szakértőktől³⁰ és az egyéb érdekelt felektől segítséget kérhet, illetve konzultálhat velük, valamint a Felek kérésére bármely más további segítséget nyújthat. A megfelelő szakértőktől és érdekelt felektől kért segítséget, illetve a velük történő konzultációt megelőzően azonban konzultálnia kell a Felekkel.
3. A közvetítő tanácsot nyújthat és megoldást javasolhat a Felek számára mérlegelésre, akik a javasolt megoldást elfogadhatják vagy elutasíthatják, illetve eltérő megoldásban is megegyezhetnek. A közvetítő tanácsai, illetve észrevételei azonban nem vonatkozhatnak a kérdéses intézkedésnek a megállapodással való összeegyeztethetőségére.

³⁰ Az egyik Fél sem emelhet kifogást vitarendezési eljárásban egy szakértővel e fejezet vagy a WTO-egyezmény szerint folytatott konzultáció ellen pusztán azon az alapon, hogy az adott szakértővel e bekezdés szerint már folytattak konzultációt.

4. Az eljárás annak a Félnek a területén zajlik, amelyhez a kérelmet intézték, vagy – a Felek kölcsönös megegyezése alapján – bármilyen más helyen vagy módon.
5. A Feleknek törekedniük kell arra, hogy a közvetítő kinevezésétől számított 60 napon belül kölcsönösen elfogadott megoldást találjanak. A végleges megoldás elfogadásáig a Felek fontolóra vehetnek lehetséges ideiglenes megoldásokat, különösen akkor, ha az intézkedés romlandó árukra vonatkozik.
6. A megoldás elfogadására az átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás vegyes bizottságának határozatával kerülhet sor. A kölcsönösen elfogadott megoldásokat nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni. A nyilvánosságra hozott változat azonban nem tartalmazhat olyan információt, melyet a Felek valamelyike bizalmasként jelölt meg.
7. A Felek kérésére a közvetítő írásban egy tényekre alapuló jelentéstervezetet bocsát ki a Felek számára, amely rövid összefoglalást tartalmaz az adott eljárás tárgyát képző kérdéses intézkedésről, a követett eljárásról, valamint bármely olyan közösen elfogadott megoldásról, mely az említett eljárás végeredményeként jött létre, ideértve a lehetséges ideiglenes megoldásokat is. A közvetítő a Feleknek 15 napot biztosít arra, hogy a jelentéstervezettel kapcsolatos észrevételeiket megtegyék. A közvetítő a Felek által e határidőn belül benyújtott észrevételek mérlegelése után, 15 napon belül írásban megküldi a Felek részére a végleges, tényekre alapuló jelentést. A tényekre alapuló jelentés nem tartalmazhat az e megállapodás értelmezésére vonatkozó megállapításokat.
8. Az eljárás a következő esetekben fejeződik be:
 - (a) egy kölcsönös megegyezésen alapuló megoldásnak a Felek által történő elfogadásával, az elfogadás időpontjában;
 - (b) a közvetítőnek a Felekkel való konzultációt követően tett írásbeli nyilatkozatával, amely szerint további közvetítői erőfeszítések már járnának eredménnyel;

- (c) valamely Fél írásbeli nyilatkozatával, melynek megtétele előtt a közvetítői eljárás keretében behatóan megismerkedett a kölcsönös megegyezésen alapuló megoldásokkal, és megfontolta a közvetítő valamennyi tanácsát és az általa javasolt megoldásokat. Ilyen nyilatkozat nem bocsátható ki a 4. cikk (5) bekezdésében meghatározott időtartam lejárta előtt; vagy
- (d) a Felek kölcsönös egyetértésével az eljárás bármelyik szakaszában.

B. SZAKASZ

Végrehajtás

5. cikk

A kölcsönös megegyezésen alapuló megoldások végrehajtása

1. Amennyiben a Felek megegyeztek egy megoldásban, mindkét Fél megtesz minden olyan intézkedést, amelyre szükség van ahhoz, hogy a kölcsönös megegyezésen alapuló megoldást a megegyezés szerinti időszakon belül végrehajtsák.
2. A végrehajtó Fél írásban tájékoztatja a másik Felet a kölcsönös megegyezésen alapuló megoldás végrehajtása érdekében tett lépésekről vagy intézkedésekről.

C. SZAKASZ

Általános rendelkezések

6. cikk

Bizalmas kezelés és kapcsolat a vitarendezéssel

1. A Felek eltérő megállapodásának hiányában és a 4. cikk (6) bekezdésében foglaltakat nem érintve, az eljárás valamennyi lépése bizalmasan kezelendő, ideértve a tanácsokat, illetve a javasolt megoldásokat is. Bármely Fél nyilvánosságra hozhatja azonban azt, hogy közvetítés van folyamatban. A bizalmas kezelés kötelezettsége nem terjed ki a nyilvánosság előtt már ismert ténybeli információkra.
2. A közvetítői eljárás nem érinti a Feleknek az e megállapodás vagy bármely más megállapodás vitarendezésről szóló rendelkezései szerinti jogait és kötelezettségeit.
3. A közvetítői eljárás kezdeményezése előtt a konzultáció nem kötelező. A közvetítői eljárás kezdeményezése előtt azonban rendes körülmények között az adott Félnek célszerű élnie az e megállapodás együttműködésre és konzultációra vonatkozó egyéb rendelkezéseiben biztosított lehetőségekkel.

4. Az e megállapodás vagy bármely más megállapodás szerinti egyéb vitarendezési eljárásban az egyik Fél sem támaszkodhat az alábbiakra, és azokat nem hozhatja fel bizonyítékként, továbbá a választottbírói testület sem veheti figyelembe:
- (a) a másik Fél által a közvetítói eljárás során képviselt álláspontokat vagy a 4. cikk (2) bekezdése szerint összegyűjtött információkat;
 - (b) azt a tényt, hogy a másik Fél jelezte hajlandóságát arra, hogy elfogadjon egy megoldást a közvetítés tárgyát képező intézkedésre; vagy
 - (c) a közvetítő által adott tanácsokat vagy tett javaslatokat.
5. Az adott közvetítő nem lehet testületi tag a közvetítói részvételének tárgyát képezővel megegyező ügyet érintő, ezen megállapodás szerinti vagy a WTO-egyezmény szerinti vitarendezési eljárásban.

7. cikk

Határidők

Az e mellékletben említett valamennyi határidő a Felek kölcsönös egyetértésével módosítható.

8. cikk

Költségek

1. A közvetítői eljárásban való részvételből eredő kiadásait mindkét Fél maga viseli.
2. A Felek közösen és egyenlő mértékben megosztják a szervezési ügyek kiadásait, ideértve a közvetítőnek fizetendő díjazást és költségeket is. A közvetítő díjazása megegyezik a választottbírói testület elnökének díjazásával a 29-A. melléklet (8) bekezdésével összhangban.

9. cikk

Felülvizsgálat

E megállapodás hatályba lépésének időpontja után öt évvel a Felek konzultálnak egymással arról, hogy – a szerzett tapasztalatoknak és adott esetben a WTO keretein belüli megfelelő mechanizmusok fejlődésének figyelembevételével – szükséges-e a közvetítői mechanizmus módosítása.

**A KANADA ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMAI KÖZÖTTI
KÉTOLDALÚ, BERUHÁZÁSOKRÓL SZÓLÓ
MEGÁLLAPODÁSOK FELSOROLÁSA**

A Horvát Köztársaság Kormánya és Kanada Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Ottawában, 1997. február 3-án aláírt megállapodás

A Cseh Köztársaság és Kanada között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Prágában, 2009. május 6-án aláírt megállapodás

A Magyar Köztársaság Kormánya és Kanada Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Ottawában, 1991. október 3-án aláírt megállapodás

A Lett Köztársaság Kormánya és Kanada Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Rigában, 2009. május 5-én aláírt megállapodás

A Kanada Kormánya és a Máltai Köztársaság Kormánya között a külföldi beruházások biztosításáról Vallettában, 1982. május 24-én aláírt jegyzékváltás

A Lengyel Köztársaság Kormánya és Kanada Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Varsóban, 1990. április 6-án aláírt megállapodás

Románia Kormánya és Kanada Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Bukarestben, 2009. május 8-án aláírt megállapodás

A Szlovák Köztársaság és Kanada között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Pozsonyban, 2010. július 20-án aláírt megállapodás

**AZ 1989. ÉVI SZESZES ITALOKRÓL SZÓLÓ MEGÁLLAPODÁS ÉS
A 2003. ÉVI BOROKRÓL ÉS SZESZES ITALOKRÓL SZÓLÓ MEGÁLLAPODÁS
MÓDOSÍTÁSAI**

A. SZAKASZ

Az 1989. évi szeszes italokról szóló megállapodásnak a 2003. évi borokról és szeszes italokról szóló megállapodás VIII. mellékletével módosított 1. cikke a következő meghatározással egészül ki:

„»illetékes hatóság«: bor és párolt szeszes italok értékesítésének ellenőrzésére jogszabály által felhatalmazott kormány vagy bizottság, testület vagy a Felek valamelyikének más kormányzati hivatala.”

B. SZAKASZ

Az 1989. évi szeszes italokról szóló megállapodásnak a 2003. évi borokról és szeszes italokról szóló megállapodás VIII. mellékletével módosított 2. cikke (2) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„(b) előírja az Ontarióban és Brit Columbiában található, nem telephelyi magántulajdonú borárusító helyek számára azt, hogy csak kanadai pincészetek által előállított borokat értékesítsenek. Az ilyen, kizárólag kanadai borászatok által termelt bor e tartományokban történő árusítására felhatalmazott, nem telephelyi magántulajdonú borárusító helyek száma Ontarióban legfeljebb 292, Brit Columbiában pedig legfeljebb 60 lehet.”

C. SZAKASZ

Az 1989. évi, szeszes italokról szóló megállapodásnak a 2003. évi, borokról és szeszes italokról szóló megállapodás VIII. mellékletével módosított 4. cikke helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. cikk

Kereskedelmi bánásmód

1. Az illetékes hatóságok a másik Fél termékeinek beszerzésével, forgalomba hozatalával és kiskereskedelmi értékesítésével kapcsolatos kötelezettségeik gyakorlása során tiszteletben tartják a GATT XVII. cikkének az állami kereskedelmi vállalkozásokat érintő rendelkezéseit, és különösen azt, hogy ilyen határozatokat kizárólag kereskedelmi megfontolásokkal összhangban hoznak, valamint megfelelő lehetőséget biztosítanak a másik Fél vállalkozásai számára a szokásos üzleti gyakorlattal összhangban ahhoz, hogy versengjenek az ilyen beszerzésekben való részvételért.”
2. Valamennyi Fél köteles megtenni minden lehetséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy azok a vállalkozások, amelyek a területükön monopóliumot kaptak bor és szeszes italok kereskedelmére és árusítására, ne használják az ilyen monopolhelyzetüket arra, hogy akár közvetve, akár közvetlenül – beleértve az anya- és leányvállalataikkal vagy velük közös tulajdon alatt álló más vállalkozásokkal történő ügyleteket is – bor vagy szeszes italok árusításával foglalkozzanak azon a területen kívül, amelyre nézve a vállalkozások monopolhelyzetben vannak, úgy, hogy ez az adott piacon a verseny érezhető korlátozásával járó versenyellenes hatással járjon.”

D. SZAKASZ

Az 1989. évi, szeszes italokról szóló megállapodásnak a 2003. évi, borokról és szeszes italokról szóló megállapodás VIII. mellékletével módosított 4a. cikke helyébe a következő rendelkezés lép:

„4a. - Árképzés

1. A Felek illetékes hatóságai biztosítják, hogy minden felár, szolgáltatási költség, illetve egyéb árképzési intézkedés megkülönböztetésmentes legyen, valamennyi kiskereskedelmi eladásra vonatkozzon, és összhangban álljon a 2. cikkel.
2. Szolgáltatási költség különbözete a másik Fél termékeire csak akkor alkalmazható, ha az nem nagyobb a másik Fél termékeinek forgalomba hozatalával szükségszerűen együtt járó járulékos költségeknél, figyelembe véve többek között a szállítási módból és gyakoriságból eredő járulékos költségeket.
3. Valamennyi Fél gondoskodik arról, hogy a másik Fél termékeire ne alkalmazzon azok értékén alapuló szolgáltatási költséget.
4. A szolgáltatási költség különbözetét független könyvvizsgálóknak a standard számviteli eljárásokkal összhangban kell megindokolni a másik Fél kérelmére elvégzett auditálás alapján a 2003. évi, borokról és szeszes italokról szóló megállapodás hatályba lépésnek napját követő egy éven belül, azt követően pedig az adott Fél kérésére legalább négyévente. A könyvvizsgálásokat az adott kérelem benyújtásától számított egy éven belül elérhetővé teszik mindkét Fél számára.”

5. Az illetékes hatóságok szükség szerint aktualizálják a szolgáltatási költség különbözetére vonatkozó díjat a 4a. cikk (2) bekezdésében tett kötelezettségvállalásnak megfelelően.
6. Az illetékes hatóságok a szolgáltatási költség különbözetére vonatkozó díjakat nyilvánosan elérhető módon, például a hivatalos honlapjukon teszik közzé.
7. Az illetékes hatóságok kapcsolattartót határoznak meg a másik Félről a szolgáltatási költség különbözetére vonatkozó díjak tekintetében érkező kérdések és vélemények fogadására. Az egyik Fél a másik Félről érkező megkeresésre a kérés kézhezvételétől számított 60 napon belül írásban válaszol.”

E. SZAKASZ

A 2003. évi, borokról és szeszes italokról szóló megállapodás VIII. mellékletével módosított 1989. évi, szeszes italokról szóló megállapodás a következő 4b. cikk hozzáadásával módosul:

„4b. cikk

Keverési követelmények

Egyik Fél sem fogadhat el vagy tarthat fenn semmilyen olyan intézkedést, amely azt írja elő, hogy a másik Fél területéről palackozás céljából behozott párolt szeszes italt az importáló Fél bármely párolt szeszes italával kell összekeverni.”

F. SZAKASZ

A 2003. évi, borokról és szeszes italokról szóló megállapodás a következőképpen módosul:

- (a) A 27.3 cikk (Vegyes bizottság) első bekezdése helyébe a következő szöveg lép: „e megállapodás mellékletei módosításainak elfogadása a vegyes bizottság döntése útján”;
- (b) A VIII. cím (Vitarendezés) törlésre kerül;
- (c) A 8.1 cikk (Kifogásolási eljárás) utolsó két mondata helyébe a következő szöveg lép: „A Szerződő Felek bármelyike a Kanada és az Európai Unió közötti átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás (»CETA«) 29.4 cikke (Egyeztetés) szerinti egyeztetést kezdeményezhet. Amennyiben az egyeztetés nem vezetnek eredményre, bármelyik Szerződő Fél értesítheti írásban a másik Szerződő Felet arra vonatkozó döntéséről, hogy a kérdést az átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás 29.6–29.10 cikke szerint választottbíróság elé viszi.”
- (d) A 9. cikk (Az I. melléklet módosítása) (2) bekezdésének bevezető fordulata helyébe a következő szöveg lép: „Az (1) bekezdéstől eltérve, amennyiben valamely Szerződő Fél a 8. cikkben (Kifogásolási eljárás) meghatározott kifogásolási eljárást vesz igénybe, a Szerződő Felek az egyeztetési eljárás eredményének megfelelően járnak el, hacsak az ügyet az átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás 29.6–29.10 cikke szerint választottbíróság elé nem viszik, amely esetben:”
- (e) A 9. cikk (Az I. melléklet módosítása) egy harmadik bekezdéssel egészül ki: „3. Az átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás 29.6–29.10 cikkének a (2) bekezdésben említett eljárás során történő alkalmazásakor az említett cikkek megfelelően alkalmazandók.”.

BOROKRA ÉS SZESZES ITALOKRA VONATKOZÓ KÖZÖS NYILATKOZAT

A Felek elismerik a borok és szeszes italok terén az e megállapodásra vonatkozó tárgyalások összefüggésében tett erőfeszítéseket és az elért haladást. Ezek az erőfeszítések számos nagyon fontos kérdésben kölcsönös megegyezésen alapuló megoldásokhoz vezettek.

A Felek megállapodnak abban, hogy megfelelő mechanizmusok útján, haladéktalanul és a kölcsönös megegyezésen alapuló megoldás megtalálása érdekében megvitatnak bármely egyéb, a borokra és szeszes italokra vonatkozó kérdést, így különösen az Európai Unió azon törekvését, hogy megszűnjön a belföldi borokra és a Kanadában magántulajdonú borárusító helyeken palackozott borokra alkalmazott tartományi felárak különbsége.

A Felek megállapodnak abban, hogy az e megállapodás hatályba lépését követő ötödik év végén felülvizsgálják az előző bekezdésben hivatkozott különbségtétel felszámolása terén elért előrehaladást, az ágazatra vonatkozó összes fejlemény vizsgálata alapján, beleértve a Kanadát érintő egyéb kereskedelmi tárgyalások keretében harmadik országok részére biztosított bármely kedvezőbb elbánás biztosításának következményeit is.

**A FELEK KÖZÖS NYILATKOZATA
AZ EURÓPAI UNIÓVAL
VÁMUNIÓT LÉTESÍTETT ORSZÁGOKRÓL**

1. Az Európai Unió emlékeztet az Európai Unióval vámuniót létesített országok kötelezettségére, miszerint kereskedelmi rendszerüket az Európai Unió kereskedelmi rendszeréhez kell igazítaniuk, és miszerint bizonyos országoknak preferenciális megállapodásokat kell kötniük azon országokkal, amelyekkel az Európai Unió preferenciális megállapodást kötött.
2. Ebben az összefüggésben Kanada tárgyalások megkezdésére törekszik azokkal az országokkal, amelyek

(a) vámuniót létesítettek az Európai Unióval és

(b) amelyek áruira nem vonatkoznak az e megállapodásban foglalt vámengedmények,

a vonatkozó WTO-egyezménynek az árukra és szolgáltatásokra vonatkozó rendelkezéseivel összhangban álló szabadkereskedelmi térség létrehozatalára vonatkozó átfogó kétoldalú megállapodások megkötésének érdekében, feltéve, hogy ezek az országok egyetértenek az e megállapodáshoz hasonló tárgykörű és célú, átfogó és ambíciózus megállapodásról folytatott tárgyalásokkal. Kanada arra törekszik, hogy a lehető leghamarabb megkezdje a tárgyalásokat annak érdekében, hogy egy ilyen megállapodás e megállapodás hatálybalépését követően mielőbb hatályba lépjen.